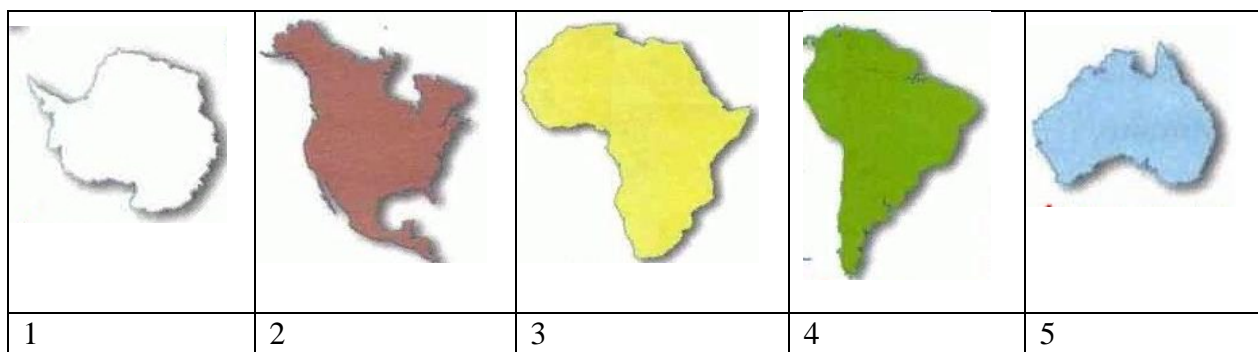

Мен ва дунё
4-синф
1-чорак

№1. Ойбек дарс учун «Жанубий материклар» хабарини тайёрлади.

Қитъаларнинг контурларига диққат билан қаранг ва уларнинг номларини ёзинг.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

№2. Чўлпонга қизиқарли саёҳат тўғрисида қизиқарли китоб совға қилишди. Китобда чиройли фотосуратлар бор.

Расмларга қаранг ва бу ажойиб ҳайвонлар яшайдиган материкнинг номини ёзинг.

№3. Айиқлар Евроосиё ва Шимолий Америкада яшайди. Улар ташқи кўриниши ва яшаш жойлари билан фарқ қиладилар.

Оқ айиқлар фақат Арктикада учрайди (бу ҳудуд харитада оқ доира билан белгиланган).

Сизнингча, нима учун оқ айиқлар Евросиё ва Шимолий Америкада топилмайди. У ерда фақат жигарранг айиқлар яшайди.

Жавобингизни қуйида ёзинг.

Жавоб: _____

№4. Ернинг Жанубий қутбида китъалардан бири - Антарктида жойлашган. Табиий шароитлари туфайли ўсимлик ва ҳайвонот дунёси ўзига хос хусусиятларга эга. Антарктида худуди Австралия худудидан деярли икки барабар катта. Аммо Антарктида аҳолиси атиги 4000 кишини ташкил қилади, Австралияда эса 25 миллиондан ортиқ одам яшайди.

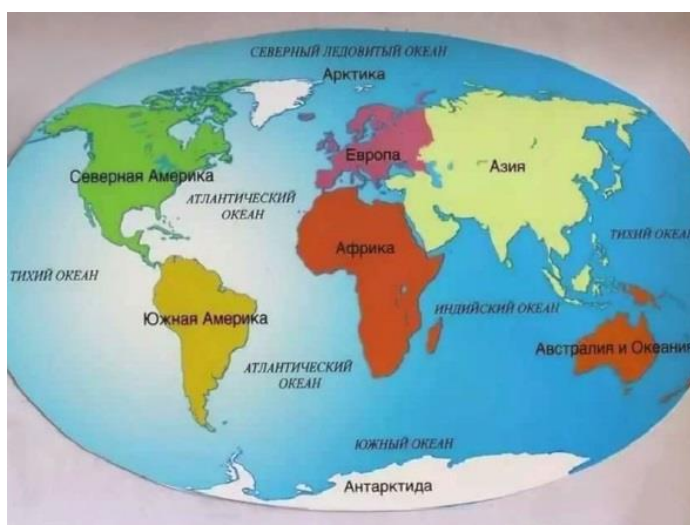
Антарктида аҳолисининг оз бўлишининг камида иккита сабаби бор.

1-сабаби: _____

2-сабаби: _____

3-сабаби: _____

№5. Шимолий ярим шарнинг қайси китъасини учта океан ўраб туришини ёзинг.

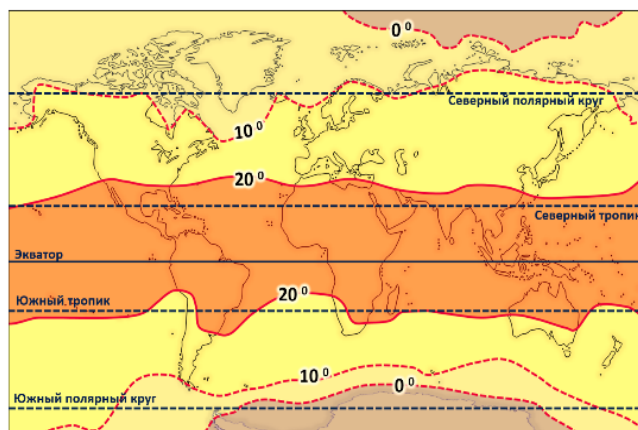
№6. Ойлик ўртача ҳароратни аниқлаш усулларида бири қуйидагича:

сиз ойнанинг энг совуқ ва иссиқ кунининг ҳароратини билиб олишингиз, уларнинг йиғиндисини топишингиз ва 2 га бўлишингиз керак.

Мисол учун, апрел ойида энг пастҳарорат 0 эди ва апрел ойида энг юқори ҳарорат +24 эди ва ойлик ўртача ҳарорат $(0+24)$ бўлади.

Ойнанинг ўртача ҳарорати +12 бўлади. Харитада Ер сайёрасидаги ўртача йиллик ҳарорат кўрсатилган.

Катта худудли салбий ҳарорат камроқ учрайдиган материкни айтинг.

№7. Музликлар тоза сувнинг табиий омбори ҳисобланади. Улар Қирғизистон, Қозоғистон, Ўзбекистон ва Тожикистонда кўплаб дарёларни пайдо қилади. Ёзда бу минтақада ёғингарчилик бўлганида, бу музликларнинг эриши Дарё оқимининг муҳим қисмини таъминлайди.

Музлик суви – бу музликларга қор шаклида тушадиган атмосфера ёғинлари туфайли янгилалиши мумкин бўлган манба. Қирғизистонда сўнгги ўн йилликни кам сувли давр деб аташади, яъни тушган қор миқдори, музликларнинг эриши натижасида ҳосил бўлган сув ҳажмидан кам.

Ўйлаб кўринг ва кам сув даври яна бир неча йил давом этса нима бўлиши мумкинлигини ёзинг.

№8. Кўл – бу шундай сув омборики, унда сув ўтлари ва бактериялар, қисқичбақасимонлар ва сув ўтлари ва қисқичбақасимонлар билан озикланадиган турли катталиқдаги балиқларни топишингиз мумкин. Ўйртқич балиқлар ҳам учрайди. Ўрдаклар кўлга келиб, балиқ истеъмол қилишни яхши кўрадилар. Баъзида балиқчи ҳовузда балиқ овлайди.

Балиқларнинг, қисқичбақасимонларнинг ва ўрдакларнинг чиқиндиларидан микроорганизмлар озикланадилар.

Бир вариантни ўйлаб кўринг ва белгиланг, агар қисқичбақасимонлар бирон сабабга кўра ўлса, ким кўпроқ зарар кўради.

- а) Инсон
- б) Ўрдак
- в) Балиқ
- г) Микроорганизмлар
- д) Юқорида санаб ўтилганларнинг барчаси

Жавобингизни тушунтиринг: _____

№9. Табиатшунослик атрофимиздаги дунёни ўрганадиган фанлар мажмуасидир.

Фан номи ва унинг хусусиятлари ўртасидаги мосликни топинг

Ҳар бир устунга ушбу фанга мос келадиган хусусиятларнинг қаршисига белги ✓ қўйинг.

Илм.....	Биология	Астрономия	Метеорология
Самовий жисмлар			
Жонли табиат ҳақида			
Атмосфера ҳодисалари ҳақида			

№10. Айбек бир йил тўплаган пулига тахминий нархи 1670 сўм бўлган скейтборд сотиб олишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Агар улар ҳар куни 5 сўм тежашса, мақсадларига етишларини аниқланг.

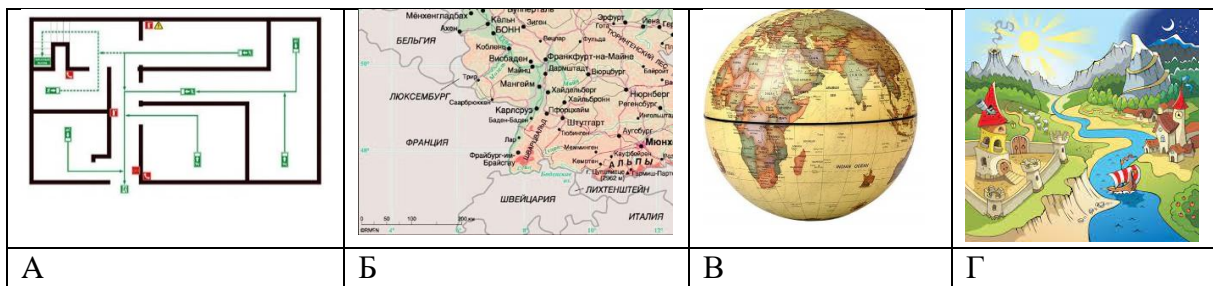
Жавобингизни тушунтиринг: _____

№11. Баҳорда Баткен вилоятида сиз чиройли Ойгул гулини топишингиз мумкин. Бу ёрқин тўқ сариқ гулловчи баланд ўсимлик. У фақат тоғнинг сояли томонида ўсади. Ойгул кўп йиллик гул бўлиб, ҳар йили пояда битта куртак пайдо бўлади. Ойгул гуллари қизил китобга киритилган ва гул ўсадиган ҳудуд кўриқланади. Ўйлаб кўринг, нима учун қизил китоб яратилган ва нима учун унга турли ўсимликлар, ҳайвонлар ва замбуруғлар киритилганлигини ёзинг.

Қирғизистоннинг қизил китобига киритилган битта ўсимлик ва битта ҳайвоннинг номларини ёзинг.

№12. А, Б, В, Г ҳарфлари билан белгиланган тўртта расм мавжуд.

Қайси расмдан фойдаланиш керак?

Тегишли қатордаги ҳар бир устунга битта ✓ қўйинг.

	А	Б	В	Г
Шаҳарлар орасидаги масофани аниқланг				
Оролнинг жойлашишини аниқланг				
Хонадан кўчага чиқиш йўлини аниқланг				